

AUGLÝSING

um friðlýsingu Hliðs í Garðabæ.

1. gr.

Um friðlýsinguna.

Umhverfis- og auðlindaráðherra hefur, í samræmi við VII. kafla laga nr. 60/2013 um náttúruvernd, ákveðið að tillögu Garðabæjar og að fengnu álitu Umhverfisstofnunar og Náttúrufræðistofnunar Íslands að endurskoða friðlýsingu fólkvangsins Hliðs á Álftanesi. Með þessari auglýsingu fellur úr gildi auglýsing nr. 549/2002.

Hlið er flatlent graslendi sem liggur vestast á Álftanesi. Innan svæðisins eru margæs, æðarfugl, rauðbrystingur, sendlingur og tildra sem eru ábyrgðartegundir á Íslandi og eru þær skráðar á viðauka II og III við Bernarsamninginn. Á svæðinu er fuglalíf fjölskrúðugt árið um kring og eru þar mikilvægir viðkomustaðir fargesta. Svæðið er hluti af fuglasvæðinu Álftanes-Skerjafjörður sem er á lista yfir alþjóðlega mikilvæg fuglasvæði. Á svæðinu er einnig auðugt botndýralíf á grunnsvæði og lífríkar þangfjörur. Jafnframt eru friðlýstar menningarminjar (Skjónaleiði) innan fólkvangsins.

Við ákvörðun um friðlýsingu var m.a. höfð hliðsjón af samningnum um verndun villtra plantna og dýra og lífsvæða í Evrópu (Bern 1979), sbr. Stjórnartíðindi C nr. 17/1993 og samningnum um líffræðilega fjölbreytni (Rio de Janeiro 1992), sbr. Stjórnartíðindi C nr. 11/1995.

Hið friðlýsta svæði er 41 ha að stærð.

2. gr.

Markmið friðlýsingarinnar.

Markmið friðlýsingarinnar er að tryggja landsvæði til útivistar og almenningsnota og að vernda fuglalíf, búsvæði fugla og líffræðilega fjölbreytni svæðisins. Miðar verndunin að því að auðvelda almenningi aðgang að náttúrunni, svæðis til útivistar og náttúruskoðunar og til fræðslu. Fjaran og aðliggjandi sjávarsvæði eru áhugaverð til náttúruskoðunar svo sem fugla- og fjöruskoðunar. Aðgengi að svæðinu er gott og er það hluti af lífríku svæði og því ákjósanlegt til útikennslu.

3. gr.

Mörk fólkvangsins.

Friðlýsingin nær til landsvæðisins og hafsvæðisins umhverfis það, hafbotns, lífríkis og vatnsbols. Mörk svæðisins eru sýnd á meðfylgjandi korti og afmarkast af þeim hnitum sem gefin eru upp í ISN93 hnitakerfi í viðauka I.

4. gr.

Umsjón með fólkvanginum.

Garðabær ber kostnað af stofnun og rekstri fólkvangsins, sbr. 83. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Umhverfisstofnun hefur yfirumsjón með náttúruverndarsvæðum og ber ábyrgð á eftirliti, sbr. 79. gr. sömu laga.

5. gr.

Stjórnunar- og verndaráætlun.

Umhverfisstofnun ber ábyrgð á að gerð sé stjórnunar- og verndaráætlun fyrir friðlýsta svæðið í samræmi við 81. gr. laga nr. 60/2013. Í stjórnunar- og verndaráætlun skal m.a. fjalla um landnýtingu, mannvirkjagerð, starfsemi, landvörslu, vöktun, verndun, uppbyggingu, fræðslu og miðlun upplýsinga, verndaraðgerðir, aðgengi og umferð gesta, þ. á m. aðgengi fatlaðs fólks.

Stjórnunar- og verndaráætlun skal gerð í samvinnu við Garðabæ, landeiganda, Náttúrufræðistofnun Íslands, Minjastofnun Íslands, Hafrannsóknastofnun og eftir atvikum aðrar fagstofnanir og hagsmunaaðila. Stjórnunar- og verndaráætlun er háð staðfestingu ráðherra.

6. gr.

Rannsóknir og vöktun.

Náttúrufræðistofnun Íslands ber ábyrgð á vöktun á verndarsvæðinu, sbr. 74. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Vöktunaráætlun skal vera unnin í samráði við Umhverfisstofnun og vera hluti stjórnunar- og verndaráætlunar. Aðrar rannsóknir en rannsóknir Náttúrufræðistofnunar Íslands og Minjastofnunar Íslands sem kunna að hafa í för með sér jarðrask eða truflun dýralífs eru háðar leyfi Umhverfisstofnunar.

7. gr.

Fræðsla.

Garðabær, í samstarfi við Umhverfisstofnun, hefur frumkvæði að fræðslu um fólkvanginn. Í fræðsluefni skal upplýst um þær umgengnisreglur sem gilda í fólkvanginum, sérstöðu hans og fleira. Nánar skal kveðið á um fræðslu í stjórnunar- og verndaráætlun.

8. gr.

Verndun gróðurfars, dýralífs og jarðmyndana.

Óheimilt er að spilla gróðri eða trufla dýralíf innan fólkvangsins. Viðhalda skal náttúrulegu gróðurfari og þess gætt að raska ekki líffræðilegri fjölbreytni svæðisins.

Óheimilt er að sleppa eða dreifa framandi lífverum innan fólkvangsins, þ.m.t. að rækta framandi plöntutegundir innan marka fólkvangsins, sbr. reglugerð um innflutning, ræktun og dreifingu útlendra plöntutegunda nr. 583/2000. Fjarlægja skal framandi tegundir plantna og/eða dýra sem hafa verið flutt inn á svæðið eða berast inn á það.

Óheimilt er að hrófla við eða skemma á annan hátt jarðmyndanir í fólkvanginum.

Fuglaveiðar og eggjataka í fólkvanginum eru óheimilar.

9. gr.

Umferð um fólkvanginn.

Almenningi er heimil för um svæðið í lögmætum tilgangi enda sé góðrar umgengni gætt. Fylgja skal merktum stígum og leiðum þar sem þess er kostur.

Innan fólkvangsins er óheimilt að slá upp og gista í tjöldum, tjaldvögnum, fellihýsum, hjólhýsum, húsbílum og öðrum sambærilegum búnaði.

Hundar og önnur gæludýr eru óheimil innan fólkvangsins á varptíma, þess utan skulu þau ávallt vera í taumi og þess gætt að þau valdi ekki truflun fyrir gesti og dýralíf svæðisins.

Beit hesta innan fólkvangsins er heimil í þar til gerðum beitarhólfum. Staðsetningar og afmarkanir beitarhólfa skulu skilgreindar í stjórnunar- og verndaráætlun.

Notkun fjarstýrðra loftfara er óheimil innan fólkvangsins nema að fengnu leyfi Umhverfisstofnunar. Þó er heimilt að nota fjarstýrð loftför, ef nauðsyn krefur, vegna leitar- og björgunar- aðgerða og vegna umsjónar og eftirlits Umhverfisstofnunar. Minjastofnun Íslands hefur sömu heimildir innan friðhelgunarsvæðis menningarminja. Að öðru leyti skal farið eftir reglugerð nr. 990/2017 um starfrækslu fjarstýrðra loftfara.

Akstur vélknúinna ökutækja utan vega er óheimill, sbr. 31. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Lending frá sjó er óheimil á varptíma.

Nánar skal fjallað um umferð, þ.m.t. á varptíma, um fólkvanginn í stjórnunar- og verndaráætlun.

10. gr.

Umgengni um fólkvanginn.

Óheimilt er að skilja eftir eða urða úrgang innan fólkvangsins og skal allur úrgangur settur í þar til gerð ílát eða hann tekinn með út af svæðinu.

11. gr.

Vernd menningarminja.

Um vernd menningarminja fer eftir lögum um menningarminjar nr. 80/2012.

12. gr.

Landnotkun og mannvirkjagerð.

Allar framkvæmdir, þ.m.t. mannvirkjagerð og aðrar breytingar á landi innan fólkvangsins eru háðar leyfi Umhverfisstofnunar, sbr. 2. mgr. 40. gr. laga um náttúruvernd, nr. 60/2013. Framkvæmdir gætu einnig verið leyfisskyldar skv. öðrum lögum s.s. skipulagslögum nr. 123/2010, lögum um mannvirki nr. 160/2010 og lögum um menningarminjar nr. 80/2012. Framkvæmdir skulu vera í samræmi við samþykkt deiliskipulag og stjórnunar- og verndaráætlun fólkvangsins, en svæðið skal skipulagt til almennrar útivistar.

Taka skal mið af því við ákvörðun um veitingu leyfis vegna starfsemi eða framkvæmda sem geta haft áhrif á friðlýsta svæðið og sem eru leyfisskyldar samkvæmt öðrum lögum. Leita skal umsagnar Umhverfisstofnunar áður en leyfi er veitt.

Bæjarstjórn Garðabæjar, að fengnu leyfi Umhverfisstofnunar og í samræmi við stjórnunar- og verndaráætlun, mun framkvæma nauðsynlegar aðgerðir til að almenningur geti notið hins friðlýsta svæðis, svo sem með lagningu og viðhaldi göngustíga, gerð áningarstaða og uppsetningu fræðsluskilta þar sem því verður við komið.

Losun jarðefna og úrgangs er óheimil í fólkvanginum.

Nánar skal fjallað um landnotkun og mannvirkjagerð í stjórnunar- og verndaráætlun.

13. gr.

Notkun skotvopna.

Meðferð skotvopna er óheimil innan fólkvangsins.

Veiðar á mink og ref eru heimilar skv. almennum reglum þar um enda skulu þær stundaðar á vegum Garðabæjar og í samráði við Umhverfisstofnun. Veiðarnar skulu vera í samræmi við lög nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum og stjórnunar- og verndaráætlun fólkvangsins.

Nánar skal fjallað um notkun skotvopna í fólkvanginum í stjórnunar- og verndaráætlun.

14. gr.

Viðurlög.

Um brot gegn ákvæðum friðlýsingarinnar fer samkvæmt lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd.

15. gr.

Gildistaka.

Friðlýsingin öðlast þegar gildi.

Bráðabirgðaákvæði.

Þar til staðfest stjórnunar- og verndaráætlun fyrir svæðið liggur fyrir er Umhverfisstofnun heimilt að veita leyfi fyrir framkvæmdum ef þær ganga ekki gegn verndarmarkmiðum friðlýsingarinnar.

Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu, 4. júní 2020.

Guðmundur Ingi Guðbrandsson.

Sigríður Auður Arnardóttir.

VIÐAUKI I
Kort og hnitaskrá.

		Hlið		Fólkvangur Friðhelgunarsvæði menningarminja Lóðir utan fólkvangs		Flatarmál: 41 ha Kortavörpun: Lambert keiluvörpun Hnattstaða: ISN93 Kortagerð: Guðni Hannesson LMÍ Dags: 11.05.2020 © Landmælingar Íslands
--	--	-------------	--	--	--	---

Hnitaskrá.

Punktur	X	Y	Punktur	X	Y
1	351703	402964	26	351381	402383
2	351688	402970	27	351415	402420
3	351697	402967	28	351456	402436
4	351703	402964	29	351451	402487
5	351823	402981	30	351476	402560
6	352009	402951	31	351475	402584
7	352023	402942	32	351452	402638
8	352075	402799	33	351445	402704
9	352045	402789	34	351453	402737
10	352024	402548	35	351471	402766
11	352011	402526	36	351470	402800
12	351917	402475	37	351487	402874
13	351879	402470	38	351525	402931
14	351852	402400	39	351563	402958
15	351737	402252	40	351652	402974
16	351736	402211	41	351703	402964
17	351723	402158	42	351666	402749
18	351703	402120	43	351746	402737
19	351674	402091	44	351802	402750
20	351590	402072	45	351802	402767
21	351480	402129	46	351747	402768
22	351451	402158	47	351747	402783
23	351413	402248	48	351675	402800
24	351376	402294	49	351666	402749
25	351369	402340			